

b) După cîteva ore se transvazează uscat într-o serie mai mică de 15—20 botci (în condiții favorabile și 25) care sănt introduse în intervalul liber. Dacă este necesar se va hrăni în apropierea ramei de creștere (fig. 96).

c) După 5 zile celulele sănt căpăcite. Ele se mută către margine sau se scot, pentru ca dezvoltarea lor ulterioară să aibă loc în corpul de miere al unei alte colonii sau în incubator. Acceptarea celulelor oscilează între 8 și 25 de celule acceptate, iar în medie se obțin 15 mătci foarte bine hrănite și foarte bine dezvoltate. În ultimul timp în compartimentul de creștere se introduce puiet necăpăcit și o ramă de creștere, cu larve foarte tinere.

În acest ritm de muncă lucrăm pînă la mijlocul lunii iulie. Odată cu începerea izgonirii trîntorilor se termină și startul în coloniile cu matcă. Din nou va trebui ca startul să se facă, ca în luna mai, în colonii fără matcă. În acest timp avem material biologic (albine) suficient pentru aceste crescătoare.

Din coloniile crescătoare (doici) nu se vor lua albine. Dacă din ele se vor scoate albine, indiferent dacă pentru nucleele de împerechere sau pentru nuclee, scade imediat la 5—8 numărul celulelor acceptate.

3.3.2. Creșterea în colonie cu matcă, cu mai multe corpuri (după William C. ROBERTS, 1965)

Dr. W. C. ROBERTS a lucrat împreună cu Dr. O. MACKENSEN timp de decenii la Southern States Bee Breeding Investigations Laboratory din Baton Rouge (Louisiana) și a adus un aport hotărîtor la biologia împerecheriei, la însămînțarea instrumentală și la genetica albenei. Experiențele sale cu diferite metode de creștere

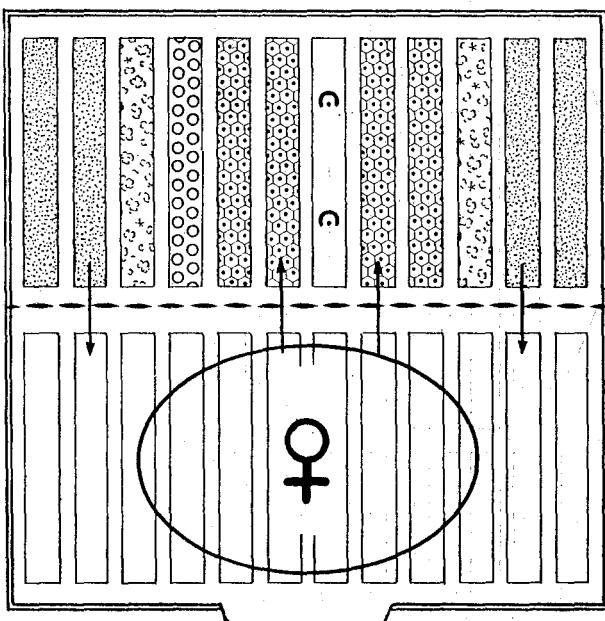

Fig. 97 — Pornire într-o colonie cu matcă cu două corpuri. Într-un ritm de 5 zile se introduc faguri cu miere necăpătită și se trec sus faguri cu puiet necăpăcit pentru o serie nouă de creștere. Explicația desenului fig. 78

sînt vaste, mai ales datorită faptului că lucrările sale au necesitat mărci de o calitate deosebită.

Baton Rouge se află în apropierea latitudinii 30° la marginea deltei umede, calde, a Mississippi-ului. Trîntorii există odată cu începutul lunii februarie, iar perioada principală de creștere se situează între martie și iunie. Dar mărci pot fi crescute și în octombrie.

Punctul de pornire al acestei metode a fost startul uzuial al botilor și creșterea finală în colonii cu matcă. Pentru îmbunătățirea prezentivă a calității mărcilor s-a utilizat metoda transvazării duble. De-a lungul unei practici de ani de zile s-a constatat că și cu o metodă esențialmente mai simplă se pot obține rezultate tot atât de bune: de la bun început îngrijire într-o colonie cu matcă și transvazare simplă pe o picătură de lăptișor de matcă.

Creșterea are loc într-un stup Dadant modificat, format din 4 magazine (fiecare cu 11 rame mici $44,8 \times 15,9$ cm). Se utilizează o colonie puternică, cu matcă (fig. 98).

Matca se mișcă liber în cele trei magazine inferioare, care sunt acoperite de o grătie Hanemann. Magazinul superior (al patrulea) conține șase faguri cu puieți necăpăcat, două rame de creștere și doi faguri de miere, semiumpluți. Celulele de creștere se află între ramele mici cu puieți necăpăcat.

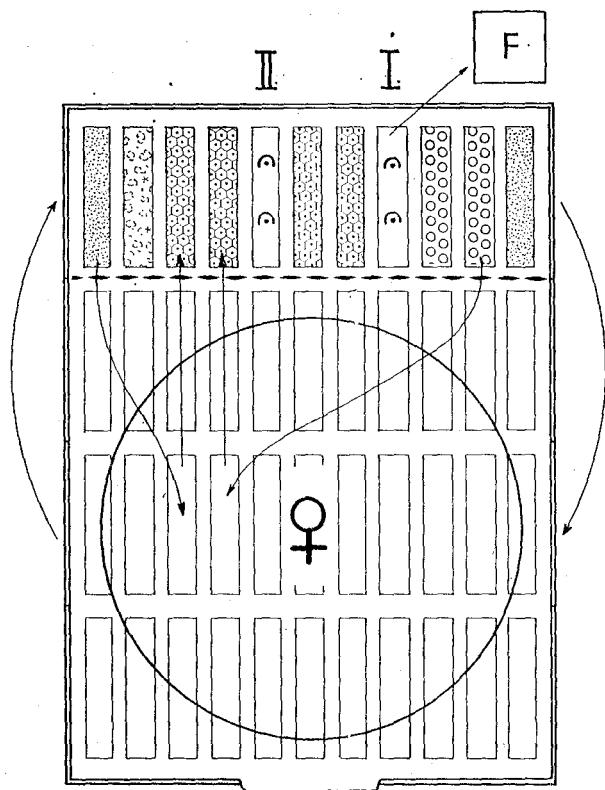

Fig. 98 — Creștere în colonie cu matcă cu mai multe corpuri. Cind se utilizează magazine se pot pune la pornirea creșterii magazine întregi de puieți peste grătie. Schimbarea fagurilor și celulelor într-un ritm de 4 zile (faguri cu rezerve de hrană și faguri cu puieți căpăcat se mută de sus jos, faguri goi și faguri cu puieți necăpăcat de jos sus = „reorganizare”). Explicația desenului fig. 78

Aplicarea în timp a procedeului este următoarea :

- Ziua 0 Patru faguri cu puiet necăpăcit se mută din corpul de puiet în corpul de creștere ; se introduce o ramă de creștere cu botci proaspăt prevăzute cu larve ; transvazarea are loc pe lăptișor de matcă, care a fost diluat cu 10% apă. Într-un refrigeratoare acest lăptișor de matcă poate fi ținut luni de zile. Hrănire moderată numai dacă nu există cules.
- Ziua 4 Se scot din corpul de îngrijire fagurii cu miere necăpăcită și se pun în corpul de jos. În locul lor se introduc din nou doi faguri cu puiet necăpăcit. Adăugarea celei de a doua rame de creștere.
- Ziua 8 Se pun jos, luînd de sus, puiet căpăcit și miere necăpăcită, și se pun sus, luînd de jos, 2—4 faguri cu puiet necăpăcit. Rama de creștere 1 împreună cu celulele ei căpăcite se introduce în termostat, se introduce rama de creștere 3, cu botci în care s-a transvazat proaspăt.

În cadrul acestui procedeu botcile sănt crescute tot timpul între puiet necăpăcit, exact aşa cum s-ar întâmpla la creșterea spontană de mătci. Această „rearanjare“ în fiecare a patra zi este punctul esențial al metodei. Matca are jos întotdeauna suficient loc pentru pontă și de aceea nu se creează tendință de roire. Odată cu puietul căpăcit se pun jos și faguri de miere. Acest lucru se face împotriva orînduirii firești a corpului de puiet și albinele se vor strădui să mute mierea sus. Prin această mutare se produce efectul unei hrăniri stimulente permanente și nu sănt necesare (fiind în surplus) alte hrăniri suplimentare, puternice, deoarece ele ar distraje albinele de la activitatea lor de îngrijire.

3.3.3. Creștere în colonie cu matcă în stup orizontal (Giulio PIANA, Italia)

Familia de apicultori PIANA (Castel Sanpietro lîngă Bologna, Italia) reprezintă de decenii cei mai cunoscuți și mari crescători de mătci din Europa. În comparație cu marile întreprinderi de creștere din Statele Unite și Australia această întreprindere se află la o latitudine geografică mult mai mare (între 44° și 45°). De aceea aici creșterea poate fi pornită abia în a doua jumătate a lunii aprilie, în anumiți ani frigul persistând pînă în luna mai. Dar vara este caldă și uscată, astfel că împerecherile au loc repede și creșterea poate fi extinsă pînă în septembrie (4—5 luni). Alte condiții favorabile pentru creștere sunt culesul de nectar slab, dar constant și o ofertă bogată de polen.

Bologna este centrul creșterii de albină italiană (*Apis mellifica ligustica*), o mare parte a mătciilor se exportă.

Se utilizează stupi cu rame mici Dadant standardizate. Creșterea botcilor are loc în colonii cu matcă cu 15 faguri Dadant în patru. Stupul este împărțit în două compartimente printr-o gratică despărțitoare din tablă. Perforații lunguiețe de 4,2 mm în centrul despărțiturii formează o gratică Hanemann de aproximativ 2 dm^2 suprafață. Dintre cele două compartimente unul cuprinde patru rame mici, celălalt 11 rame mici. Albinele din compartimentul mic nu au matcă și ele primesc botcile în îngrijire. În al doilea compartiment se găsește o matcă ouătoare. În perioada culesului de miere se poate pune pe compartimentul cu matcă un magazin de miere, care cuprinde zece rame mici. Fiecare comparti-